

УДК: 631.53:635.21

ТИМЦЯСЬ Костянтин, студент 2 курсу другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 201 «Агрономія»

Науковий керівник: **НЕДІЛЬСЬКА Уляна Іванівна**, канд. с.-г. наук,
завідувач кафедри екології і загальнобіологічних дисциплін
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ КАРТОПЛІ

Вирощування картоплі в Україні є важливою складовою сільськогосподарської діяльності, яка має значний економічний та продовольчий потенціал. Картопля є одним із основних продуктів харчування в Україні. Вона займає важливе місце в раціоні населення, забезпечуючи значну частину калорій і поживних речовин.

Картопля є культурою, що може адаптуватися до різних кліматичних умов. Це важливо в умовах змін клімату, коли деякі райони країни стикаються з посухами чи іншими несприятливими погодними умовами. Сучасні сорти картоплі, стійкі до хвороб та шкідників, а також новітні технології вирощування, зокрема, органічне землеробство, дозволяють підвищити врожайність та зменшити використання хімічних засобів, що позитивно впливає на довкілля [1].

В умовах глобалізації та зростаючого попиту на органічну продукцію в Україні є потенціал для розвитку екологічно чистого вирощування картоплі. Актуальність використання біостимуляторів у вирощуванні картоплі зростає через ряд факторів, що пов'язані з потребою підвищити врожайність, поліпшити якість продукції, зменшити вплив негативних екологічних чинників та оптимізувати використання ресурсів.

Збільшення врожайності та покращення якості продукції на сьогодні можливе у технологіях з застосуванням біостимуляторів. Натепер науковці приділяють значну увагу дослідженням впливу біостимуляторів на якість картоплі. Зокрема, використання біопрепаратів на основі фітогормонів які

підвищують вміст крохмалю в бульбах, збільшують масу бульб та зменшують пошкодження шкідниками [2, 3]. Біостимулятори можуть значно збільшити врожайність картоплі за рахунок стимулювання росту кореневої системи, покращення засвоєння поживних речовин і води. Вони активізують обмінні процеси в рослинах, що дозволяє їм адаптуватися до зовнішніх стресів, зокрема нестачі води, посухи або коливань температури. Зміни клімату призводять до підвищення частоти екстремальних погодних явищ. Біостимулятори сприяють стійкості рослин до патогенів, зменшуючи необхідність в інтенсивному використанні хімічних добрив і пестицидів. Вони покращують мікробіологічну активність ґрунту, що призводить до природного збагачення його поживними речовинами. Це, в свою чергу, дозволяє зменшити навантаження на навколишнє середовище.

Біостимулятори є більш екологічними засобами порівняно з традиційними хімічними підходами. Вони допомагають зберегти природну екосистему, знижуючи використання синтетичних хімічних засобів та сприяють сталому розвитку сільського господарства. Використання біостимуляторів може бути економічно вигідним у технології вирощування картоплі. Вони можуть значно знизити витрати на добрива та пестициди, зменшити ризики втрати врожаю через хвороби або несприятливі погодні умови, а також підвищити якість і урожайність картоплі.

Метою проведених досліджень було вивчити сорти картоплі залежно від застосування біостимуляторів.

За представленими результатами виконаних спостережень у вирощуванні картоплі сортів Княгиня і Родинна проаналізовані аспекти підвищення врожайності, стійкості до стресів та поліпшення якості продукції. При застосуванні на варіантах експериментування Імперіум і Тотем врожайність картоплі в сорту Княгиня становила 263 ц/га і у сорту Родинна – 266 ц/га. Застосування природних біостимуляторів, направлених на стимулювання росту кореневої системи та покращення доступності поживних речовин, що сприяє розвитку рослин і збільшенню врожаю.

Дослідження показали, що обробка картоплі біостимуляторами допомагає знизити негативний вплив стресів, зокрема засухи, підвищуючи здатність рослин утримувати воду та адаптуватися до змін клімату.

Використання біостимуляторів не лише збільшує кількість бульб, але й покращує їх якість. Дослідження вказують у сортів картоплі Княгиня і Родинна підвищення вмісту крохмалю та товарності, що має важливе значення для харчової та переробної промисловості.

Біостимулятори допомагають знизити залежність від хімічних засобів, оскільки вони покращують мікробіологічну активність ґрунту, що сприяє кращому засвоєнню елементів живлення, зменшенню використання хімічних добрив, витрат на виробництво та негативного впливу на навколишнє середовище.

Загалом, результати наукових досліджень підтверджують, що біостимулятори є ефективними засобами для вирощування картоплі. Вони сприяють збільшенню врожайності, покращенню якості продукції, зниженню витрат на хімічні препарати та підвищенню стійкості рослин до стресових факторів. Використання біостимуляторів є важливим інструментом у сучасному картоплярстві, сприяючи підвищенню ефективності виробництва та зменшенню екологічного навантаження, що є критично важливим у контексті глобальних викликів у сільському господарстві.

Список використаних джерел:

1. Картопля / за ред. В.В. Кононученка, М.Я. Молоцького. Біла Церква, 2002. Т. 1. 536 с.
2. Жуковський М.М., Корнійчук О.А. Вплив біостимуляторів на продуктивність та якість бульб картоплі. Наукові записки Вінницького національного аграрного університету. 2019. С. 115-122.
3. Шевчук І.В., Мороз О.Л. Оцінка впливу біостимуляторів на якісні показники картоплі в умовах Лісостепу України. Агроекологічний журнал (1), 2023. С. 68-75.